ponerol sen 10 mynge.

Byxli oronuudai proletaarinar, negedegtll!

Buriaad-Mongol YNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

DUNDA HURGUULI GURBADAXI TABANŻILDE

Paartiiin XVIII sjeezd deere nyxer V. M. Moolotovoi xexe doklaadai teezisyyd xadaa manai ronoi kylьtyyrne xubilaltiin igaant jixe programma soo, unda huralsalda, dunda hurguulida jixexen huuri ygehen aina. Ene asuudal tuşaa, teezisyyd soo xelegdehen byxii zyil adaa ton jixe, istoriiçeske dxaşanartai baina.

Gurbadaxi tabanzil soo azaldai materiaalьna ba kylьtyyre xemzeeji ulam saaşadanь deeşelyylxe plaan xadaa iigeze ogtoono: „Exin ba dunda hurguulinuudta huragşadai tooji ooroduud ba xydelmerişedei osioologuudta 8,6-haa 12,4 millioon xyrter, seelьske gazarnuudta 20,8—27,7 millioon xyrter lon bolgoxiin tulada, xyygeiiji arbanzilei huralsalda xabaauulxa jabadaliiji yrgedxen, oorodto bygedeniitiin dunda huralsaliiji bejelyylge ba deeevninyydte ba byxii nacionaalьna respyyblikenyydte bygedeniitiin doloonzilei dunda uralsaliiji dyyrgelge". (Nyxer Moolotovoi doklaadai teezisyyd).

Iime zorilgiiji tabixa ba bejeyylxe jabadal xadaa kapitaliizmiin egeel bajan gyrenyydteş adagdaxagyi baina. Kapitaliis ironuudta xaanaşji, xezeedeşji, byxii aradta zoriuulan dunda obrazovaaniiiji bejelyylxe gehen hedelge jyre baigaagyi jym.

Byrzyaazna praviitelьstvonuud xadaa tyryy kapitaliis gyrenyydle bygedeniitiin exin huralsaliiji jabuulhan baina. Kapitaliizm xadaa өөriingөө deeşelelei yjele graamotna xydelmerişiiji erideg baigaa. Byrzyaazna aarminuudta graamotna soldaaduud xeregtei baigaa.

Tiibe jaaba, byrzyazii xadaa azalşadai kylьtyyrne xemzeeji bykvaarna graamotaar le xizaarladag baina. Exin hurguulileed, saaşaa negeş alxam jabaxagyi. Kapitaliis gyrenyydte exin ba dunda huralsalai xoorondo jixe proopastь baidag.

Dunda ba deede obrazovaani—byrzyazilda, graamota—xydelmerişedte, kylьtyyrgyi ba xaanxii baidal—kolooninuudai xyn zonuudta,—kapitaliizmiin angiiin gurim egeel tiime baina. Aguu jixe Oktiaabrьska sociaiis revoliyyce bolbol aradai obrazovaanida baihan, tegşe bişe jabadaliiji ygeixebe. Jediine azalta hurguuli xadaa—xydelmerişen angiiin alda ta tuialta bolno. Terenei byxii şatanuudanь—exinhee deeree xyrter—azalşadai yxixyygedte neeleetei.

Soveed dunda hurguuli xadaa on bajalig istooritoi baina. Dunda hurguuliiiji alga xoohon şauu gazarta baiguulxa uşartai boloo hen. 1914/15 onuudta huragşadai too xadaa millioonşji xyrze şadaagyi baigaa.

Nyxer Staalinai sexe xytelberi doro, bolьşeviigyydei paarti bolbol prepodovaanida baigaa, dalsan xarşa „teoorinuudiiji" yibutasoxizo, soveed dunda hurguuliiiji zyb zam deere tabihan baina. Todo honor znaaninuud ba faaktnuud deere yndehelhen, sag yrgelziin yçeebnigyydiiji baiguulxa tuxaidaşji, paartiiin xytelberilegşedei anxaral xadaa ugaa jixe rooliiiji ezelhen baina.

Staalinska xojor tabanzilnyydei torşo soo, manai orondo dunda huralsal baiguulagdaa. Caarska Rossiido 1914-15 onuudta gimnaazinuud, „reaalьna" ba kommeeriçeske yçiilьşçnyydte 823 miangan huragşad baigaa,—tedenei diilenxi oloniinь pomeeşçigyyd, kypeecyyd, naimaaşad, çinoovniguud, poopuudai yxibyyd baihan jym. SSSR-te, 1936-37 onuudta xydelmerişen, tariaaşan ba soveed intelligeenciin yxibyyd, 16.641 miangan huragşad dunda hurguulinuudta huralsaba. Nacionaalьna respyyblikenyyddexi amzaltanuud ilangajaa gaixamşag haixan baina. Tadziik SSR-te, revoliyyciin urdatee gansaxanşji dunda hurguuli baigaagyi jym. Tiin, mynөө, 1936-37 onuudta, 22 miangan yxibyyd dunda hurguulinuudta huralsahan baina.

Xeden miangan hurguulinuud baiguulagdaa. Egeel gol jyymen gexede—soveed bagşanarai kaadrnuud bii bolgogdoo.

Negeşji kapitaliis gyrende hanagdaxasgyi, ede byxii tullaltanuud xadaa—zybxen le exi zaxanь geeşe. Gurbadaxi staalinska tabanzil xadaa saaşadaxi byri jixe alxamiiji xeze baina. Şine sociaiis kylьtyyriin halbaralta xadaa goorodto, bygedeniitiin dunda huralsaliiji bejelyylgetei barisaatai, byxii oron soo arban zilei huralsaliiji ugaa jixeer yrgedxexe jabadaltai ba nacionaalьna respyyblikenyydei dereevnide doloon zilei huralsaliiji şiidxexe jabadaltai barisaatai baina. Yzeg bişeg medexegyiji likvidaacalalgahaa, bygedeniitiin graamotnostiaar damzuulan, bygedeniitiin dunda obrazovaaniiiji tullaxa—soveed hurguuliiin zamanь tiime baina. Egeel ene xadaa soveed intelligeenciin maassovo xygzeltiin zam bolno, ene xadaa manai soveed kaadrnuudai urgadag baaza bolno.

Sojuuzna ba avtonoomno respyyblikenyydei Narkomproosuud bolbol paarti ba praviitelьstvohoo, byxii soveed aradhaa ton şuxala, istoriiçeske daabarinuudiiji abna. Bygedeniitiin dunda huralsaliiji bejelyylelge, dereevnide arban zilei huralsaliiji yrgedxelge xadaa bagşanarai şine kaadrnuudiiji erine. Edeneriiji ton bogonixon bolzor soo bii bolgoxo xeregtei, tiixetei xamta, beledxelei şanariiji haizaruulxa baina.

Nacionaalьna respyyblikenyydte sociaiis kylьtyyriin halbaralta xadaa—gansaxanşji aradai sociaiis tvoorçestviin nacionaalьna foormiin halbaralta bolno bişe. Ene xadaa myn baha, orod xele şudalalgiin talaar ulam ulam jixeer urgaza baigaa interees bolno, orod aradai byxii kylьtyyrne bajaligiiji, terenei xelen deere şudalxa xysei bolno. Orod bişe hurguulinuudta, orod xelenei bagşanariiji beledxel—tulliin şuxala xereg Ene xadaa mynөө deere xangaltataigaar tabigdaza şadagdaagyi.

Sociaiis baiguulaltiin amzalta xadaa azalşadai kommuniis soznaatelьnostiaar şiidxegdexe baina. Kommuniis xymyyzyylelge—manai aradai ulam saaşadxi tullaltanuudai gol reçaag. Ene xadaa kommuniizmiin zaluu baiguulagşadiiji xymyyzyylegşe hurguulida,—azalda, temeselde, oboroonodo belen baixa edir zaluuşuudiiji beledxeze gargadag, ilangajaa dunda hurguulida xabaadaxa baina.

Gurbadaxi tabanzil bolbol dunda obrazovaaniiin asuudalnuudiiji pedagogiiçeske xydelmeriiin anxaralai ceentrte tabina. Nege klaassta xojordoxi zilee huuxa jabadaliiji zaisuulxa xeregtei. Ene uşar xadaa olonxidoo le, pedagogiiçeske rasxliaabnostiiin, huralsalai xydelmeriiiji şangaar tabiza ba esestenь xyrgeze şadaxagyi gy, ali tereniiji xysedeggyin, bodoto xoişolon myn bolno.

Discipliine xadaa dunda hurguulida kommuniis xymyyzyylelgiin egeel şuxala ysloovinь baina. Өөriingөө aradta inaglaliiji, өөriingөө aguu jixe orondo inaglaliiji zaluu yjetende xymyyzyylze şadadag, manai azabaidalai aguu jixe soznaaniaar xymyyzyylegdegşediiji zorigzuulza şadadag hurguulida,—tende huralsalai azalai bodoto discipliine baiguulagdaxa baina. Nyxer V. M. Moolotovoi doklaadai teezisyyd xadaa zaluuşuud tuxai esegiin ugaa jixe anxaralaar dyyren baina.

„PRAAVDAHAA".

BK(b) P-iin XVIII sjeezdede belegyyd

Ulaan-Ydiin meebelьne faabrikiin xydelmerişed bolbol sjeezdiin urda teexi socialiis sorevnovaanida orolsohon baina. Ene faabrikiin xydelmerişed abhan ujalganuudaa xyndeteigөөr dyyrgened.

ZURAG DEERE: Azalaigaa noormiiji yder byri 121 proc. dyyrgedeg udaarniguud nyxed L. Sineeviç ba Z. Respyytina.

Çernoovoi foto

KVAARTALAIGAA PROGRAAMMIIJI 101 PROCEENT GYISEDXEBE

Ulaan-Ydiin Glaavpiivozavoodoi kollektiiv bolbol paartiiin XVIII sjeezdiin xyndelelde, 1 kvaartalaigaa yiledberiiin programmiiji maartiin 10 xyrter gyisedxexe ujalga abhan baigaa. Tiigeed tus piivozavood bolbol maartiin 1-de 1-dexi kvaartalaigaa programmiiji 101 proc. gyisedxebe. Ene bolbol tus zavoodoi xydelmerişedei zyghөө abhan ujalgaa amzaltatai dyyrgexiin tylөө şangaar temeseheneinь rezylьtaad myn bolno.

Staxaanovska xydelmeriiin talaar erxim zişee xaruulhan brigaadanuud gebel, piivo jyyleigiin, Sokoloovaagai brigaada noormoo 130—150 proceent ba kvaas gargadag, Syyslovoi brigaada 150—170 proc. g. m. yiledberiilingөө programmiiji gyisedxened. Gadana, tus zavood deere staxaanovcuud udaarniguudai too oloşorzo baina. Janvaariiin 1-hee xoişo 5 staxaanovcuud, 10 udaarniguud nemee, staxaanovcuudai zerge urgahan baina.

XVIII sjeezdede beleg

VSZD-iin Mesovoi staanciin konduuktorsko rezeerv bolbol sjeezdiin urda teexi socialiis sorevnovaanida yrgenөөr xabaadalsaza, poojezdnuudiiji tuşaaza abalgiin sagiiji bogonidxoxo geze ujalga abhan baigaa. Ene rezeerviin brigaada (glaavna konduuktornuud nyxed Criiçek M., Smootec, Niitkin ba staarşa konduuktornuud Aveerin, Mixailov, Samtiilov) bolbol ujalgaa xyndeteigөөr dyyrgebe. 20-35 minuutiin torşo soo poojezdnuudiiji tuşaaza abxa johotoi aad, 8-10-12 minuutada abna. Ede xadaa poojezdnuudai jixe aşaa zөөxiin, sagaa ekonoomiixiin ysloovliiji baiguulna.

827-dexi noomeroi poojezdiin zişeete hain, komsomoolьsko-parovoozno 4 brigaada bolbol BK (b) P-iin XVIII sjeezdetei daşaramduulan, xynde şireigiin poojezdnuudiiji hainaar jabuulxa, tylişejөө ekonoomiixo, avaari ba braakgyigөөr xydelmeriixe gehen ujalganuudiiji abhan baigaa.

Ene brigaada xadaa 12 xynde şireigiin poojezdnuudiiji jabuulxa geze ujalga abhan baigaad, 1500—2600 toonno şignyyrtei 20 poojezdnuudiiji jabuulhan baina. Parovoozonь remoontgyigөөr, avaarigyigөөr xydelmeriize baina.

G. BAZAANOV.

Sjeezdiin urda teexi socsorevnovaaniiin zarim itooguud

Ulaan-Ydiin parovooz - vagoonno zavoodoi xydelmerişed, inzeneernyyd ba teexnigyyd, albaxaagşad byxen, BK(b)P-iin XVIII sjeezdiiji zarlaxa tuxai BK(b)P-iin CK-ei medeeseliiji ugaa jixe bajartaigaar ugtahan baina. Eneen deerehee, zavoodoi kollektiiv bolbol kommuniis (bolьşeviigyydei) paartiiin XVIII sjeezdiiji yiledberiiin bytөөsiin ynder pokazaatelьnuudtaigaar ugtaxiin tylөө ujalganuudiiji abhan baigaa. Sjeezdiin urda teexi socsorevnovaanida orolsozo, 3500 xydelmerişed individyaalьna doogovor batalhan ba myn 12 brigaadanuud bolon byxii ceexnyyd bolbol өөhed xoorondoo socsorevnovaaniiin doogovor batalhan baina.

Mynөөder, bide bolbol sjeezdiin urda teexi socsorevnovaaniiingaa rezylьtaaduudai itooguudiiji gargaza bainabdi. Ene sorevnovaaniiin yje soo zuugaad staxaanovcuud ba udaarniguud yiledberiiin bytөөsiin hain pokazaatelьnuudiiji xaruulza şadahan ba eneentejee xamta, bytөөn gargahan produukciingaa şanariiji nelieed deeşelyylhen baina.

Ziseelxede, nyx. Miinçenkiin kompleeksne brigaada bolbol yiledberiilingөө programmiiji yder byxende dyyren gyisedxehen ba gargahan produukciingaa şanariiji erximeer deeşelyylze şadahan baina. Myn, nyx. Zitkoovoi brigaada bolbol plaanhaa ylyy nege parovooz bytөөze gargaa. Koteelьne ceexiin, kotioolşçiguudai, nyx. Goroobcevoi brigaada bolbol 22 xeheg kotioolnuudiiji bytөөn gargaza, daalgabarita noormojoo xysed dyyrgebe. Gadana, nyx. Ivoolginoi brigaada bolbol fevraalь harada plaanhaa ylyy 2 kotioolnuudiiji gargaza sjeezdede beleg bolgobo.

Şine koteelbaiguulgiin (nyx. Karamiişevei) brigaada bolbol „SO" seeriin 3 kotioolnuudiiji „otliiçno" şanartaigaar bytөөn gargaza, abhan ujalganuudaa bodoto xereg deerenь gyisedxeze şadaba.

Kyzneeçne ceexiin xojordoxi proliood (naçaalьniganь nyx. Yseezko) bolbol 137 toonno xyngen pokoovko (tymer şireelge ba dabtalga) xexe ujalga abhan aad, 145 toonno pokoovko ygehen baina. Myn ene ceexiin 4-dexi preessovo proliood (naçaalьniganь nyx. Saavçenko) 154 toonniin orondo 165 toonno pokoovko ygөө. Gadana, kyzneeçne ceex bolbol byxii deeree, Narkoomoor togtoogdohon programmiiji fevraalь harada 100% gyisedxeze şadaa.

Eneenhee gadana, socsorevnovaaniiin individyaalьna doogovor batalza, sjeezdede yiledberiiin ynder bytөөsiin beleg beledxexe ujalganuudiiji abagşad bolbol sorevnovaaniiin rezylьtaadai itooguudiiji gargalga sooguur zygөөrgyi hain pokazaatelьnuudiiji xaruulba. Ziseelxede, xydelmerişen nyx. Antoonov bolbol abhan ujalganuudaa bolzor soogoo amzaltataigaar gyisedxeze şadaa. Myn sleesarь nyx. Verniiger gegşe yder byxende 2-3 noormonuudiiji dyyrgedeg baina. Kotioolşçig sviaznlig nyx. Saveelьjev gegşe (ene nyxer xadaa yiledberi deere 35 zil xydelmeriihen) yiledberiilingөө daalgabariiji 250—300 proceent xyrter dyyrgene.

Yiledberiiin bytөөsiin ynder pokazaatelь xaruulagşad xadaa BK(b)P-iin XVIII sjeezdede dostoino belegyydiiji beledxehen erxim staxaanovcuud—xojorgurban zuutan zavood deere nelieed olon boloo. Sjeezdiin urda teexi socsorevnovaaniiin yje soo zavoodoi inzeneernyyd (Jeelgin, Ozeerkin ba busad) bolbol yiledberiiin bytөөsiin ynder pokazaatelь xaruulxa jabadalda nelieedgyi hain rezylьtaadtai xydelmeri xehen baina. Inzeneernyyd—staxaanovcuud xadaa agregaadanuud ba staanooguudta şine konstruukca, tuhalalsaxa şine predmeedyydiiji zoxioohon baina.

Gadana, zavoodoi kollektiiv bolbol yiledberiiin bytөөsiin byri ynder pokazaatelь xaruulxiin tylөө temeseze baina. Jyyb gexede, Leenin—Staalinai paartiiin XVIII sjeezdiin yrgelzelze baigaa yje soo (maartiin 7-hoo 17-noi yder xyrter) XVIII sjeezdiin neremzete staxaanovska dekaada sonosxood, mynөө ugaa jixe teempeteigeer xydelmeriize baina. Ene dekaada bolbol zavoodoi byxii uçaastog deerexi xydelmerinyydte saaşadaa yrgelze ilaltanuudtai ba amzaltanuudtai baixa ysloovi bii bolgozo ygexe baina.

ZOOBOV—PVZ-oi parfkoomoi sekretaarь.

V. MAMIIILOV

Jarovizaacada ziseete hainaar beledxexe

(Tygesxel. Exinь maartiin 9-ei noomerto)

Mynөө, byxii brigaadanuud ba kolxoozuud bolbol jarovizaacalgiingaa plaaniiji medehen baixa ba ene plaaniiji dyyrgelgiin beledxeliiji exiixe johotoi.

Jarovizaacalgiin kaadrnuudiiji beledxelge xadaa jarovizaacalgiiji ziseete hainaar yngergelgiin nege şuxala ysloovinь boldog baina. Jarovizaaciin teexnikiiji şudalaagyi haa, jarovizaaciiji zybөөr xereglaze bolxogyi baina.

Gazartariaalangai oorganuudai agronoomuud xadaa aimagai gazartariaalangai tahagai ba maşiina-traaktorna staanciin dergede oroohoto kylьtyyrenyydiiji ba kartaavkiiji jarovizaacalgiin kaadrnuudiiji beledxelgiin bogonixon bolzortoi kyyrsenyydiiji organizovaalxa johotoi.

Gansal, kolxooz byxen bişe, xarin byxii brigaadanuud byxen xadaa jarovizaaciin udxaşanariiji ba teexnikiiji hainaar şudalahan, jarovizaaciiji өөrөө jabuulxa ba ene xemzeejabuulgadaa xariuusalgatai baixaar beledxegdehen jarovizaatortai baixa johotoi.

Xaata-laboratoorinuud ba oopedniguud-kolxooznigudbolbol kolxooz deeree jarovizaaca yngergelgiiji tolgoilxo ba jabuulagdaza baihan xydelmeriiin şanariiji şalgaza baixa johotoi.

Iimehee, jarovizaacalgada byxii şuxala inventaarьnuudiiji beledxexe xeregtei. Oroohoto kylьtyyrenyydiiji jarovizaacalgada termoomeetrnyyd, uhanai booçkanuud, tymer vedroonuud, siisiketei leikenyyd, modon xyrzenyyd ba tarmuurnuud, veejalkenyyd, brezeent ba formoliin g. m. xeregtei. Xarin, kartaavkiiji jarovizaacalgada termoomeetrnyyd, formoliinuud, xoroor ugaalga jabuulxa kaduuşkanuud, şpagaad gy, ali proovolkonuud, korziinanuud, xairsaguud gy, ali dooskanuud şuxala baina.

Gadana, 2 kvadraatna meetrte 1 ceentner jaroviziirovanna tariaanai bagtaxaar bodomzolzo, pomeşçeeni ertenhee beledxexe xeregtei.

Jarovizaacalgiin pomeşçeeni xadaa manai ysloovido tusagaar jixe udxaşanartai baina. Xabarai xyiten baixada, oroohoto kylьtyyrenyydei ertiin jarovizaacalgiin proceessiiji sarai deere, jyrenxiideel, ongorxoi gazarta jabuulxa argagyi baina. Oroohoto kylьtyyrenyydiiji jarovizaacalgiiji yngergexiin tula, şeniiciiji jarovizaacalgiin bolzo baixada 10—12 graadus dulaan baixa ba ovioos, jaçmeeniiiji jarovizaacalgada 2-5° dooşo bişe temperatuuratai baixa, gerte, ambaarta gy, ali speciaalьna barigdahan pomeşçeeninyyd xereglegdeze bolxo. Ede pomeşçeeninyyd xadaa xuurai, şiiggyi, seber, burigyi ba orooiiji tyrgөөr xyrgөөxe sag boloo haanь, xereglegdexe hain ventiliaacatai baixa johotoi. Poolonь ceementne gy, ali modon ba zabhargyi baixa johotoi.

Kartaavkiiji jarovizaacalgiin pomeşçeeni xadaa haruul, urda zyg teeşe sonxotoi ba hain peeçentei baixa şuxala.

Ene zilde kolxooz byxen jarovizaacalgiin plaanai yndehөөr, dunda zergeer, 60—100 gektaarta jaroviziirovanna yrehөөr tariigiiji jabuulxa johotoi. Zarim tomo kolxoozuud jaroviziirovanna yrehөөr 200 gektaar tariigiin plaantai baixa baina.

Ede byxii baidalnuud xadaa jorovizaacalgiiji jabuulxada taaramzatai pomeşçeeninyydiiji beledxexiijinь kolxoozuudiiji ujalgalna.

30-40 kvadraatna meetr objoomtoi bajyriin tariaaşadai gerte oroidoo 15—20 ceentner tariaaji jarovizaacalza bolno. Xuuşan gэrnyydte remoont xexe gy, ali ambaarnuud haanь, tereeniiji dulaalxiin xemzeenyydiiji abaza, beledxexe ba ene darii jarovizaacada speciaalьna pomeşçeeninyydei barilgiiji exiixe johotoi.

Xabarai taiilgiin exiixe sag xyrter bogonixon bolzor ylөө, gebeş, respyybliikiin kolxoozuudta oroohoto kylьtyyrenyydiiji ba kartaavkiiji jarovizaacalgada beledxelei xydelmerinyyd yşөө zybөөr, hainaar organizovaalagdaagyi baina.

Gazartariaalangai oorganuud, MTS-uudai ba kolxoozuudai xytelberilegşed xadaa ene zilei jarovizaacalgada ziseete hainaar beledxexiin ba yngergexiin xeregte anxaralaa tabinagyi.

Edener xadaa yngeregşe zilnyydeigee alduunuudhaa viivod xexe johotoi. Yngeregşe zilei alduunuudiiji ene zilde jaabaş dabtaza bolxogyi. Manai byxii kolxoozuudta jarovizaacalgiiji amzaltataigaar yngergexiin ysloovinuudai bii hen tula, oroohoto kylьtyyrenyydiiji ba kartaavkiiji jarovizaacalgiin plaan xysed ba erxim şanartaigaar dyyrgegdexe johotoi.

ISPAANIDAXI BAIDAL

Madriidta bolhon perevorood

Loondon, maartiin 6. (TASS). Reiter, Britiiiş jynaited preess ba Gavaas aagenstvonyydei medeesehenei johoor, maartiin 5-nai hyni Madriidta perevorood bolbo. Xuuliiiji gartaa abagşad xadaa „oborooniin nacionaalьna soveed“ geze nerelegdedegiiji baiguulaa. Tereende orogşod xadaa: ceentriin aarmiiin glaavnokomaandalagşa generaal Kasaado, baruunai socialiist Bestejroo, Venseslao Kariльoo (bygedeniitiin xydelmerişenei sojuuz, Kabaльjeeriin storoonig), Gonsalees Martiiin (anarxiiist), Migyeeль San Anrees (zyynei respyblikaanska), Edyaard Vaaльs (anarxiiist).

Reiter aagenstviin madriidska korrespondeentiin medeesehenei johoor, generaal Kasaado bolbol „oborooniin nacionaalьna soveedei“ tyryylegşiin poost ezelxiiji generaal Miaaxada xandaxadanь, Miaaxa zybşөөlөө ygehen baina.

Perevoroodoi zorilgonь jyyb gexede, Fraankotoi miir baiguulxa gehen baina geze, angliiiska xeblel xadaa medeesene. Generaal Fraanko xadaa enenei urda teexen,өөriingөө ysloovinuud tuxai ysegelderei vestypleeniiin xytelberilegşedte medeesehen ba tiin, tedener bolbol generaal Fraankiin urda kapituliaaca xexe jabadalda haad bolxo tuladanь, Neegrinei praviitelьstviiji zaisuulxa geze şiidehen baigaa johotoi geze „Staar“ gazeed bişene.

„Oborooniin nacionaalьna soveedei“ xytelberilegşed Kasaado ba Bestejroo gegşed raadioogoor yge xelexe zuuraa, Neegrinei praviitelьstvodo esergyy ygenyydiiji xeleze, Fraankotoi miir baiguulxiiji duradxahan baina.

„Oborooniin nacionaalьna soveed“ bolbol Laargo Kabaльjeeriin strooniguudhaa, anarxiistnyyd ba socialiis paartiiin baruun daliiin tyløølegşedhøø byridened. Kariльoo—trockiistnyydtei barisaatai kabaльjeriist; Migyeeль San Andrees xadaa respyyblikiin prezideent baihan Asaanьja gegşiin liiçne nyxeriinь.

Maartiin 5-da Kartaxeena geze garnizoondo (Valeensiihaa urduur baigaa ton tomo vojeenne poort) miateez xexe hedelge garhan aad, tere ydertøø likvidiirovelegdehen baina.

Kasaadiin, raadioogoor yge xelexedee mederhenei johoor, tere xadaa mynøø yjede Madriidta xuuliiiji gartaa abaad baigşa gryyppiin storooniguudai xehen jyyme baigaa.

Madriidta bolhon sobiitinyyd tuxai medeesel Byrgoosdo, Riimde ba Beerlinde xanamzataigaar ugtagdaba geze angliiiska aagenstvonyyd medeesene.

Miaaxiin tyryylelge doro „nacionaalьna oborooniin praviitelьstviiji“ togtoolgo

Pariiz, maartiin 7. (TASS). Generaal Miaaxa tyryylegşeteigeer „nacionaalьna oborooniin praviitelьstviiji“ bii bolgohon tuxai madriidska radiostaanca damzuulna geze Gavaas aagenstvo medeesene. Terenei sostaavta orogşod: Bestejroo—gadaadiin xeregyydei miniistr (baruunai socialiist), polkoovnik Kasaado—oborooniin miniistr, Kariльoo—dotoodiin xeregyydei miniistr (socialiist), Andrees--jystiiciin ba propagaandiin miniistr (zyynei respyblikaancanuudai paartiiin çleen), Vaaль—zam xarilsaanai ba obşçeestvenne xydelmerinyydei miniistr (anaarxo-sindikaliist), Martiiin—finaansiin ba aradai azaxiin miniistr (anaarxo-sindikaliist), Rioo—aradai gegeerelei ba elyyriiji saxilgiin miniistr.

ISPAANIDAXI BAIDAL TUXAI REITER AAGENSTVO MEDEESENE

Loondon, maartiin 8. (TASS). Madriidta, ilangajaa goorodoi zyyn xoito taladanь, respyyblikedee preedanne seregyydei ba vosstaalhan seregyydei xoorondo, myn tereşelen „oborooniin soveed“ gedegei xoorondo, ene yjede xatuu şanga temesel jabaza baina geze Reiter medeesene. Madriiddaxi respyblikaanska, vosstaalhan seregyydtei, Kartaxeena, Myyrsija, Gvadalaxaara, Kyeenke geze proviinconuud xabsaraa geze medeesegdene. Socialiistnyydei zyyn dalinь, respyblikaanska, vosstaalhan seregyydiiji myn tereşelen demzene. Pylimioodoi ba artilleriiiske buudaldaanuud Madriidta ton şangaar bolzo baina. „Oborooniin soveed“ gedegenь, vosstaalhan seregyydte esergyysyylen attiileeri ba aviaaciiji tabiba. Madriidai zarim xubinь johotoil tulaldaanai pooli bolood baina.

ISPAANSKA RESPYBLIKAANSKA PRAVIITELЬSTVIIN MINIISTRNYYD TYLYYZDE JIREBE

Pariiz, maartiin 7. (TASS). Ysegelder, Tylyyziin aerodroom deere respyblikaanska Ispaanihaa poçtoovo samoliood jireze, tere samolioodoor Neegrin ba Alьvarees Delь Vaio jirelsebe geze, Gavaas aagenstvo medeesene.

Tedenerei hyyleer, baha xojordoxi samolioodonь buuba. Tereegeer respyblikaanska jystiiciin miniistr—Peenьja, azalai miniistr—Velaoo, zam xarilsaanai miniistr—Rioos, aradai gegeerelei miniistr—Blankoo, dotoodo xeregyydei miniistr Gomees ba gol şuxala ministeerstvnyydei bişenyyd deede zergiin çinoovniguud jirelsebe.

MADRIIDDAXI BAIDAL

Loondon, maartiin 8. (TASS). Madriiddaxi koontrrevoliycioonno xuulinuudaar togtoogdohon xatuu şanga cenzyyriin baibaş, baildaanda xojor çaasai torşo soo zabharlalga bolhonoi hyyleer, ysegelder ydeşelendee, Madriidta, aradai froontdo preedanne seregyydei ba kapituliaantnuudai xysenyydei xoorondo tulaldaan daxin exilbe geze, medeetei bolbo. Angliiiska gazeedyydei medeegeer mynøø yglөөgyyr ba mynøø ydertøø baildaanuud yrgelzeløø. Koontrrevoliycioonno xuulinuud xadaa respyblikaanska batalьoonuudta esergyysyylen bombovooznuud, taanknuud, artelleeriiiji tabina. Kyatrokaminoosoi proletaarska kvartaalda koncentriirovologdohon respyblikaanska seregyyd xadaa aviaaciin bombordiroovkodo zeniiitne batareigaar buudaza xariuusaa. Udaarna anarxiis seregyyd xadaa Gvadalaxaariin froont deerehee abtaza, respyyblikiinxidei urdahaa jabuulagdaa geze Britiiiş jynaited preess medeesene.

Ysegelder ydeşelen, Kasaadiin otriaaduud xadaa Pyaart Deelь Solь geze centraalьna plooşçadiiiji ba centraalьna telefoonoi bairiiji ezelee geze „Deiliil ekspreess“ medeesene. „Miateeznigyyd“ (respyyblikedee preedanne seregyydiiji xelene) gooroddoxi xede xeden bexizyylmel pyynktnyydiiji gartaa barihaar geze „Taims“ xadaa bişene.

Valeensiiin mynicipaalьna soveedei onso zasedaani deere mynicipaalьna soveedei çleengyyd—xojor kommuniistnyydiiji mynicipaliteetahaa gargaxa tuxai rezoliyyce abtaba geze, Britiiiş jynaited preessiin korrespondeent, ysegelder ydeşelen Valeensihaa medeesebe. Ene duradxalai tyløø socialiistnyyd golosovaaiaagyi. Mynicipaalьna soveedei çleengyydte—kommuniistnuudta yge xelyyleegyi. Zasedaaniiin hyyleer tedener xadaa aarestlagdahan baigaa.

Xitaddaxi dain baildaan

ZURAG DEERE: Xitad aradai talada orohon ba xitadai 8 aradai revoliycioonno aarmiiin zergede, japoontonoi urdahaa temeseze baigaa japoon-mançzuurska aarmi.

(TASS-iin fotoxrooniko)

Tynxenei MTS ba MTM-iin geegdelei şaltagaaniiln...

Traaktornuudai remoontololgiin jabasa xadaa Tynxenei MTS ba maşiina-traaktorna masterskoido (MTS-iin direektor Macuug ba MTM-iin direektor Biiç) ton xangaltagyi baina. Remoontologdoxo johotoi 48 traaktornuudhaa, maartiin 2-oi medeegeer oroidoo 25 traaktornuud remoontologdohon baina.

Remoontno kampaaniiin iime xangaltagyi jabasiin şaltagaaniinь xadaa, egeel tyryyşeer, MTS-iin ba MTM-iin xytelberilegşed bolbol ene xydelmeriiiji ton muugaar ba xereggyigeer xytelberilehen, xydelmeriiin kanceliaarska - biyrokratiiçeske stiiiль gargahan, azaliiji zybөөr organizovaalaagyi, azalai disciplinii iji haizaruulaagyi baihan jabadalnuud—ede xadaa plaaniiji bolzor soonь dyyrgelgede haad uşaruulhan baina.

MTS ba MTM-de azaliiji organizovaalalga xadaa, ton muu, өөdegyixen kystaariiinşji azalhaa muugaar tabigdanxai. Remoontololgiin graafig ygei, yder byxenei todo daabarinuud togtoogdoogyi, brigaadanuudai xydelmeriiiji şalgaxa ba tereende kontroolь tabixa jabadal organizovaalagdaagyi, azalai yçood hainaar tabigdaagyi baina.

MTS-iin direektor nyxer Macuug bolbol remoontololgiiji xytelberilgehөө bejee zailuulza, „ene minii xereg bişe, minii fyynkcede remoontololgiin xeregyyd oroidoo ordoggyi, ene xadaa MTM-iin direektorei xereg geeş“ geze xelene. Tiixedenь, MTM-iin direektor Biiç xadaa өөriingөө yiledberiiişji, kaadranuudaaşji, MTM-dee jyynşji bolzo baihiijinь medexegyi baixa jym.

MTS-iin ba MTM-iin partiiina, profsojuuzna ba komsomoolьsko organizaacanuud bolbol staxaanovska xydeleөnei asuudalnuudta jamarşji anxaralaa tabinagyi. MTM-iin direektor, partoorg Biiç, raboçkoomoi tyryylegşe nyxer Donskoi ba komsoorg nyxer Ragydeejev gegşed MTS ba MTM deeremnai staxaanovcuud ygei geze etigyylen xelened. Teed, ede xadaa staxaanovska xydeleөji tolgoiloxohoo baitagai, erximyyd—staxaanovcuudaasji medexegyi baixa jym.

MTS ba MTM deere өөhedingөө yiledberiiin prograammiiji ylyybşelen dyyrgedeg staxaanovcuud olon bii. Tiin, zişeelxede, maşiina-traaktorna masterskoin tookarь nyxer Sergei Tiymeencev bolbol yder byxeneigөө noormiiji 300-haa 400 xyrter proceent dyyrgene, Zakameelьski gegşe 325 proceent, Aleksandroov—275 proceent, Stepaan Babordi... proceent dyyrgedeg bai... xadaa xydelmeriiingөө ... zybөөr xeregleze, azalaa... nalizaacalza, oroldoso... temeşeze, iime ynder p... telьnuudiiji tuilaa.

Remoontno kampaani... xehee xoişo gexe gy, a... onoi oktiaabriiin 26-haa r... tniguud-traktoriistnuudai ... meridөө xozomdodog b... guul xedeg deereheenь ... zuugaad çaas miin xo... baina. Xarakteerne faakt ... bal, janvaarь soo 625 ... gexe gy, ali 83 xydel... yderei proguul xegdehen...

Zarim remoontniguud ... remoontno kampaaniiji ... taazalza, xeden yderte ... meridөө gardaggyi baina. byxii boloşogyi jabadal... kolxoozuudai ba MTS-iin ... beiriegşed hain medeze ... tedeen tuşaa jamarşij xe... nyydiiji abnagyi.

Traaktornuudai remoo... godo 40 xynyyd xydelme... johotoi baihan aad, 22 x... xydelmerilene. Zarim pr... şçiguud xadaa direekciin ... hөө xemzeenyydei abtad... tedeniiji daldaldag deere... eldeb xyligaanska jabad... diiji gargana.

Traktoriistnuud—remo... guud bolbol beje be... instrymeentnyyd ba çaas... diiji xuluulsadag baixa ... MTS-iin direekce bolbol ... snoi çaastinuudaar, instr... tnyydeer xysed xangaagy...

Masterskoi soo „ZIIS“ ... maşiina remoontologdoho... gaa. Tiigeed, MTS-iin ... mexaanig Ragydeejevei ... beri doro, ene maşiiniin ... rno çaastь ba skoorosti... roobkiiji xedii daxin ... baatai bologdohon baiga... maşiiniiji avaarida o... zorilgoor, skoorostiiinь k... ko soo kliyyç ba tymer... danxai, diiferne koozux ... şyrebyyd xegdenxei ... Tereenhee gadana, traak... dai remoontololgiin yjed... tornuudai karbiuraatorn... elihen xegdehen baig... byxii xadaa tus MTS ... daisan elemeentnyydei ... telьske xydelmeri jabuu... hiiji gerşelne.

Ede faaktnuudiiji Ma... Biiç xojor hain medebe... teniijinь eliryyleegyi, ... nyydiiji abaagyi, poli... bespeeçne baiza baina.

Remoontniguudta x... riiin ysloovi baiguula... ulaan bulandanь kylь... amarxiin ysloovigyi, re... guudai bairanь ton mu...

N. Xazag...

Xelxiee xolboonoi ypravleeniiiji xed xytelberilenev?

Eneenei urda tee, SSSR-ei xelxiee xolboonoi Aradai Komissariaadta huuhan, aradai daisad bolbol xelxiee xolboonoi azaxiin urgaltiiji tahalduulxiin hedelge gargadag ba tede trockiis-buxaarinska şaika xadaa vrediitelьstvo ba diveersiiji jabuulza, xelxiee xolboonoi xydelmeriiiji unagaaxa geze oroldodog baigaa. Tiigeed. Buriaad-Mongoloi xelxiee xolboonoi oorganuudta vrediitelьstviin xoişolonguudiiji likvidaacalga xadaa ton prestyypne aaliaar jabuulagdana.

1938 ondo, respyyblike dotorxi xelxiee xolbooji xygzyylge (telefoonno-telegraafna xelxiee xolboonoi byxii texniiçeske xeregselnyydei kontroolьno remoontololgo, centraalьna telegraafiiji şine gerte oruulga, kontroolьno şine pyynktenyydiiji neelge, Ulaan-Yde—Selengiinske uçaastog deere xojor telefoonno proovoduudiiji baiguulga) tahalduulagdahan baina. Xelxiee xolboonoi baişan xadaa vrediitelьskeer barigdahan ba eneende smeetehee 120 miangan tyxerig ylyy gargaşalagdahan, myn garaazanь vrediitelьskeer barigdahan baina. Garaazanь ventiliaatorgyi baihan deerehee, xydelmerişedenь ybededeg baixa jym.

Raadioefiirne ystanoovkanuudai yçood jabuulagdadaggyi ba Bauuntiin, Niizne-Angaarskiin raioonuudai raadiostaancanuud remoontologdoogyi baina.

Zeөriiiji yrixe ba rastraad xexe jabadal ton jixe: 1938 ondo 80991 tyxerig yrigdehen ba eneenhee 62000 tyxerigiinь xelxiee xolboonoi Ypravleeniiin naçaalьnig Glaadeşevei gemeer yrigdehen baina. Jyyb gexede, Glaadeşev xadaa perevood xegdehen myngiiji xelxiee xolboonoi Tarbagatain kontooriin xydelmerişen baihan zyylig Çyxlaancevta naidahantinь, terenь ene syymmiiji yrieed, terjelze arilşahan baina.

Xelxiee xolboonoi Ypravleenide yni udaan sag soo nege ebtei kampaani huuna. Ene kampaani xadaa antipartiiina xeregyydiiji gargadag ba bolьşeviig kriitike, samokriitikiiji xabşadag, rastraadçiguud-podxaliimuudiiji ba zaiguultagşadiiji daldalza, tedenei buzar xeregyydee jabuulxadanь ysloovi baiguuldag baina. Ene kampaanida ebtei „byle“—xelxiee xolboonoi ypravleeniiin xariuusalgata xydelmerilegşed Glaadeşev, Şçerbakoov K., Ceplioonkov, Barsukoov, Antonooviç, Saavvinov, Kyzьmiin ba Kozloov gegşed orolsodog jym. Ene „byle“ xadaa xexel gehen jyymejee xedeg hen, jyyb gexede, partiiina, profsojuuzna, komsomoolьsko organizaacanuudai xytelberinь xadaa ene kampaaniiin garta baigaa.

Zişeelxede, medeeze rastraadçica Antonooviç bolbol bodoto deeree ygei detsaadiiji „erxilehenei“ tyløø 400 tyxerig xylehe abza, yni udaan sag soo baihan ba esestee 3059 tyxerig mynge yrihen baina. Terenei ere Barsukoov bolbol telefoonno-telegraafna tahagai naçaalьnigaar ba xelxiee xolboonoi bariigiin tahagai naçaalьnigaar xydelmerileed, 900 tyxerig yrihen baina. Tiigeed, ede xojor xadaa jamarşji zemiiji amasangyigөөr, terjelze arilşoo hen.

Iime jyyme xexedenь, Ypravleeniiin xytelberilegşed (Glaadeşev, Şcerbakoov, Kyzьmiin) tuhalalsahan baigaa, uşaranь, edenei hamagadiinь Antonooviç gegşehee deetsaadta abtahan manufaktuuranuudiiji abdag baihan jym. Eneeniiji medeed, komsomoolka Dikiidza gegşiin kriitikelxedenь, Glaadeşev xadaa tereniiji kabineedtee duudaza abaaşaad, abiaagyi baixiiji prikaazdaa hen.

Ene johoor, kriitike ba samokriitikiiji xabşadag baigaa. Ypravleeniiin xytelberilegşediiji ba tere kompaaniiin „çleeniiji“ kriitikelhen, kommuniistnuud, partiiina bişe ynen sexe xydelmerilegşediiji, zişeelxede, ypravleeniiin xydelmerilegşed nyxed Xandarxaajev, Prokoopьjev, Xytyyrov, Zaxareenko, Peetinov ba busadiiji, xydelmeriheөnь gargaxiin spiisog zoxioohon baigaa.

Ypravleenide eldeb zyhen byriiin elemeentnyyd suglardag baigaa. Zişeelxede, Irkyy goorodoi xelxiee xolboonoi oorganhoo gargagdahan, bezdeelьnig, kriitikiiji xabşagşa Şestakoov bolbol administratiivne-azaxiin ba xangalgiin tahagai naçaalьnigaar xydelmerileze, nege xaxadai xemzeegeer, 1170 tyxerig xylehe abdag baina. Ene xadaa Ypravleeniiin apparaadiiji zadagairuulhan ba ynen sexe xydelmerilegşedei xydelmeridenь haad uşaruulza, xaniin gazeedyydei redaaktornuudiiji zanadag baina. Podxaliim Şestakoov bolbol Glaadeşevei daldalalga doro, amaralta abaad, 27 xonog soo gertee miin xebtehenşji haa, 1800 tyxerig „komandircovoçniiji“ abhan baina. Hyyleerenь, hara bolood baixadaa, 2 hariin amaralta ba 600 tyxerig tedxemze abaa hen. Tiigeed, Ypravleeniiin „xytelberilegşed“ xadaa ynen sexe, preedanne xydelmerilegşedte tedxemze ygexehee baitagai, amaraltaşji ygedeggyi baihan jym.

„Sojuuzpeçaatiiin“ naçaalьnig baihan M.A. Kyzьmiin bolbol vrediitelьske deejatelьnostь jabuulza baigaa. Zişeelxede, SSSR-ei Verxoovno Soveedei hungaltada zoriuulagdahan 8000 miangan xeheg „Buriaad-Mongoolьsko Praavda“ gazeediiji (1937 onoi dekaabriiin 11-12 noomernuud) raioonuudta gargaagyi darahan baina. Ene xereg tuşaa Ypravleeniiin xydelmerilegşe nyxer Xandarxaajev gegşe xelxiee xolboonoi Sojuuzai Obkoomdo signaaldahiijinь, Kyzьmiin medeed, Xandarxaajeviiji xydelmeriheөnь gargaxiiji tyxiөөrөө hen.

Tus Ypravleeniiin xytelberilegşed bolbol ynen sexe xydelmerilegşediiji (nyxed Xandarxaajev, Peetinov, Xytyyrov ba busad) debzyylxiin orondo, tedeniiji apparaadhaa gargaxiiji oroldodog ba tedenei eriite xereglelnyydiiji xangadaggyi baina. Glaadeşev tolgoitoi tere kompaani xadaa өөhedingөө buzar jabuulgiiji eliryylyylxegyin tula, xariuusalgatai tuşaalnuudta dytiin „nyxedөө“ tabidag jym. Zişeelxede, pooçto zөөlgiin tahagai naçaalьnig baigaad, tahagai xydelmeriiiji unagaahan, Kolondenook gegşe xelxiee xolboonoi Zagarain kontooriin naçaalьnigta debzyylegdee; Xoito-Baigalai kontooriin naçaalьnig baihan Zeraavin gegşe Zediin kontooriin naçaalьnigta debzyylegdehen baina.

Ypravleeniiin „xytelberilegşed“ bolbol vrediitelьstviin xoişolonguudiiji likvidaacalgiin plaanuudiiji tabihanşji haa, tedenee gyisedxexiin tyløø temesedeggyi baina. Glaadeşev ba Şçerbakoov gegşed byxii zemejee bişedte toxoxiin hedelge gargadag baigaa.

1938 onoi nojaabrь-dekaabrь haranuudai plaaniiji kabineetnebiyrokratiiçeske johoor ba aktiivuudai xabaadalsalgagyigөөr tabihan baina. Eneen deereheenь, terenь tahaldaa.

Glaadeşev bolbol azalai disciplinii iji bexizyylxe geze xedii xaşxarabaş, xereg deeree eneeniiji өөrөө ebdedeg baina. Uşaranь, 1938 onoi nojaabrь harada, Glaadeşev xadaa xelxiee xolboonoi Yystь-Xiaagtiin kontooro oşozo arxidaad, gedergee busaxadaa, dezyyrlexe johotoi baihan nege xydelmerilegşiiji jamarşji xereggyigөөr naaşanь asarza, tere xydelmeriiijinь tahalduulaa hen.

Glaadeşev bolbol hezegtei eldeb elemeentnyydiiji (Ceplioonkov, Myyxin, Kosiakooviç, Litviincev ba busad) apparaadtaa abdag ba edenь Ypravleeniiin xydelmeriiiji unagaahan baina. Ceplioonkov gegşe 1935-36-37 onuudta raadioo tahagai naçaalьnigaar xydelmerilze, respyyblike dotor raadioogoi azaxiiji unagaahanşji haanь, xelxiee xolboonoi xydelmerilegşedei Sojuuzai Obkoomoi tytyylegşede debzyylegdehen ba hyyleerenь, partkoomo... mendaacaar zavoodoi ... moi sekretaariaar elьge... baina. Myyxin bolbol p... tahagai naçaalьnigaar ... merilxedөө, sag yrgelze... za, 3000 tyxerig yrihe...

Glaadeşevei dytiin x... xo Kosiakoov gegşe ... xolboonoi Ypraleeniiin ... naçaalьnigaar tomil... aad, 1938 onoi torşo ... raazai xydelmeriiiji un... ba pooçto zөөxe maşii... ygelgiiji sag yrgelze ha... (dyrbedexi kvaartal şoo ... uşarnuud bolhon), ... kriitikeldeg nyxediiji (... Kyznecoov ba busad) ... haa gargahan baina. G... ba Kosiakooviç gegşed ... gelze arxidadag jym. ... deerehee, xydelmeriiinь ... medegdenei?

Hajaxan bolhon, ... suglaan bolbol partiiina... xazagairuulhan (kriitike... mokriitikiiji xabşalga, ... poryyke gargalga, bai... dagairal, apparaadiiji ... ke naidabarigyi xy... dyyrgelge) deereheenь, ... na komiteediiji (eneе... taavta Glaadeşev, K. ... koov, Kozloov, P. Şç... gegşed baigaa) taraa... BMASSR-ei xelxiee x... oorganuudiiji xytelb... Glaadeşev ba K. Şç... tuşaa xemzee abaxiinь ... da toolohon baigaa.

Tiigebeş, ede „xyte... şed“ bolbol mynөө b... delmerilhөөr“ baina.

A. Ty...

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны редакции: редактор 3-44 ст. секретаря 3-23, с. х. отдел 7-55, промотдел 5-07.

NKMP-iin tipograafi

Glavlit N...